

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, dr. Fecser Péter ( Fecser, Gilly és Póka Ügyvédi Iroda, ) ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Hazai Ágnes Sára jogtanácsos által képviselt **Budapesti Rendőr-főkapitányság** ( 1139 Budapest, Teve u. 4-6. ) alperes ellen **kártérítés** iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. november 26. napján kelt 10. P. 20.447/2007/13. számú ítélete ellen a felperes 2009. február 12. napján 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

### Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 ( tizenöt ) napon belül 25.000 ( huszonötezer ) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az adóhatóság felhívására az ott írt időben és módon fizessen meg 209.400 ( kettőszázkilencezer-négyszáz ) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### Indokolás:

A felperes 2002. november 12. napján előterjesztett keresetében kártérítés címén 3.490.000 Ft, ennek 1998. augusztus 10. napjától a kifizetés napjáig járó évi 20 %-os kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Utóbb a kamatfizetési kötelezettség tekintetében a keresetét pontosította, 2001. december 31. napjáig évi 20 %-os, 2002. január 1. napjától a kifizetés napjáig a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott mértékű kamatot érvényesített. A követelése alapjául azt adta elő, hogy a tulajdonát képezte a .....frsz-ú .....típusú személygépkocsi, amit 1997. november 10-én ismeretlen személy ellopott. Emiatt feljelentést tett az alperes XII. kerületi rendőrkapitányságán, de 1997. november 17-én az Oktogonnál a gépkocsit véletlenül megtalálta, azt magához vette, azonban egy november 26. napján megtartott igazoltatás során az alperes lefoglalta, majd 1998. augusztus 10.

napján jogellenesen **E.M.** részére rendelte kiadni, sőt a felperes nevére kiállított forgalmi engedélyben átírást eszközölt. Ezzel a magatartással a felperesnek kárt okozott. A felperes a gépkocsi értékesítésével megbízta **B.Zs.**, de nevezett 1997. november 7-én már érvényes megbízással nem rendelkezett, így nem volt jogosult a gépkocsit a **B. Kft**-nek eladni, és ez a kft. sem értékesíthette azt **E.M.** részére. Az értékesítés idején a forgalmi engedélyben a felperes szerepelt tulajdonosként, melyre tekintettel **E.M.** nem minősülhetett jóhiszemű vevőnek. **E.M.** kezdetben azt adta elő, hogy a gépkocsit a felperestől vette meg, csak miután ügyvédet fogadott, nyilatkozta azt, hogy a **B. Kft**-től vette meg kereskedelmi forgalomban. A felperessel szemben indult büntetőeljárással azt kívánták legalizálni, hogy a gépkocsi kiadása jogszerű volt.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a keresetben írt járművet a felperestől foglalták le, a nyomozó hatóság a felperest is gyanúsította a jármű ellopásával, ezért a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény ( Be. ) 102. § (2) bekezdése alapján részére nem volt kiadható. **E.M.**, aki a kereskedelmi forgalomban jóhiszeműen vásárló vevőnek minősült, a jármű tulajdonosává vált, a kiadás iránt alapos igényt nyújtott be. Az alperes a járművet részére rendelte kiadni, és a határozattal szembeni felperesi panaszt az ügyészség elutasította. A felperes keresete azért nem alapos, mert a kártérítési felelősség elemei közül a jogellenes magatartás, a felróhatóság hiányzik. Állította, hogy a jármű átírása során sem tanúsított olyan jogellenes magatartást, ami a kártérítési felelősségét megalapozná. Hivatkozott a felperes magatartásának ellentmondásosságára, így, hogy a megbízási szerződés lejárta után nem lépett fel azzal az igénnyel, hogy **B.Zs.** adja vissza a járművet; a Nagykáta Rendőrkapitányságtól a megbízási szerződés létrejötte utáni időben kért új forgalmi engedélyt; amikor a felperes gépkocsit megtalálta, erről a rendőrséget nem tájékoztatta.

A Fővárosi Bíróság 2008. november 26. napján meghozott 10. P. 20.447/2007/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 209.400 Ft kereseti illetékről akként rendelkezett, hogy azt a felperes személyes költségmentessége folytán az állam viseli. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 Ft perköltséget.

Ítéletének jogi indokolásában elsőként rámutatott, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az alperes jogellenes magatartást tanúsított, és ezzel okozati összefüggésben őt az általa meghatározott mértékű kár érte. E három feltétel ( jogellenes magatartás, kár, okozati összefüggés ) együttes fennállása szükséges.

A beszerzett nyomozati iratanyagból kétséget kizáróan megállapíthatónak minősítette, hogy az alperes 1998. július 8. napján 136-X-184/98. bü. számon a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő lopás büntette alapos gyanúja miatt gyanúsítottként hallgatta ki a felperest. Erre tekintettel helytálló volt a kiadásról rendelkező 1998. augusztus 10. napján kelt határozat indokolása, miszerint a felperest a gépkocsival összefüggésben vagyoni elleni

bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják, így részére a gépjármű a Be. 102. § (2) bekezdése értelmében nem volt kiadható. Nem járt el jogellenesen az alperes, amikor a rendelkezésre álló adatok alapján a gépkocsit az alaposnak látszó igényt bejelentő **E.M.**-nak rendelte kiadni. A jogerős felmentő ítélet és a kerületi bíróság által a kártérítés vonatkozásban meghozott ítélet egyezően foglalt állást a tekintetben, hogy **E.M.** jóhiszemű vevőnek minősült. A felperes a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 2006. október 19. napján jogerőre emelkedett 5. P. XIX.22.290/2005/13. számú ítéletével szemben - annak indokolása ellen - fellebbezést nem terjesztett elő. Ez a határozat egyértelműen rögzítette, hogy a Ptk. 118. § (1) bekezdése értelmében a gépkocsin **E.M.** az 1997. november 14. napján kelt adásvételi szerződéssel tulajdonjogot szerzett. A beszerzett büntetőiratokból az is megállapítható, hogy a felperes felmentésére bizonyítottság hiányában került sor, a büntetőeljárás során a rendkívül ellentmondásos és kétséges bizonyítékokat a vádlottak javára kellett értékelni. A megismételt büntetőeljárásban sem sikerült arra az anomáliára fényt deríteni, ami a gépjármű forgalmi engedélyével kapcsolatban felmerült. A felperes által hivatkozott körülmények **E.M.** rosszhiszeműségét kétséget kizáróan nem igazolták.

A felperes kára azon alapul, hogy a kereskedelmi forgalomban történt eladásra tekintettel a jóhiszemű vevő függetlenül attól, hogy a kereskedő **B. Kft.** nem volt tulajdonos, megszerezte a gépkocsi tulajdonjogát az 1997. november 14. napján kelt adásvételi szerződéssel. Az a körülmény, hogy az alperes jóval ezt követően, 1998. augusztus 10. napján a gépkocsit kiadta **E.M.**-nak, jogellenesnek nem tekinthető, és nincs okozati összefüggésben a felperes által érvényesített kárral. A gépkocsi tulajdonjogának átszállásához a gépjármű-nyilvántartásba történő bejegyzés, átvezetés nem feltétel, mivel annak csak deklaratív hatálya van.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegeléssel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem bizonyított olyan alperes részéről megvalósított jogellenes és felróható magatartást, amely kártérítési felelősség megállapítására adna alapot, és mert a keresetet jogalap nélkülinek találta, az összecszerűséget érdemben nem vizsgálta.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy a felperes személyes költségmentesége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes fellebbezett kérve annak megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást. Fenntartotta, hogy az alperes súlyosan gondatlanul járt el, amikor a tulajdonát képező gépkocsit **E.M.**-nak adta ki, és ezzel kárt okozott. Az alperes felelősségét a gépkocsi kiadásának időpontjában kell megvizsgálni. Az elsőfokú bíróság téves következtetésre jutott, mert abba a hibába esett, hogy a jelenleg rendelkezésre álló adatok és iratok alapján állapította meg a tényállást, és hozott ítéletet. Minden olyan bizonyíték és érvelés, amely az alperes védekezését megerősíti, a jelen per tárgyát képező jogellenes határozaton alapul. A

büntetőügyben a Fővárosi Bíróság az addig rendelkezésre álló adatok alapján valószínűsítette **E.M.** jóhiszeműségét. Ezt azonban éppen a jelen per tárgyát képező határozatra, annak indoklására és arra alapította, hogy a határozattal **E.M.** tulajdonjoga a gépjármű-nyilvántartásban átírássra került. Ha az alperes minimális gondossággal jár el a lefoglalt gépjármű kiadása során, akkor **E.M.** polgári jogi értelemben vett tulajdonszerzése fel sem merült volna. A kiadás elrendelésekor a gépkocsi hivatalos, forgalmi engedélyben bejegyzett tulajdonosa a felperes volt. **E.M.** semmilyen adásvételi szerződéssel nem rendelkezett. A lefoglalás után **E.M.** bizonyítani kívánta, hogy a gépkocsit a **B. Kft.**-től vásárolta meg, azonban ezt semmilyen irattal alátámasztani nem tudta. Ezt követően a rendőrségi határozattal és ügyészségi megerősítéssel a gépkocsit mindenféle olyan szerződés és okirat nélkül átírták **E.M.** nevére, amely igazolta volna tulajdonjogát. A felperes ellen alaptalan büntetőeljárást indítottak, ezzel is azt sugallva, hogy gépkocsit jogosan adták ki **E.M.**-nak. Az elsőfokú bíróság nem észlelte, hogy minden a határozat jogosságát alátámasztó irat magán a határozaton alapul. Továbbra is az az álláspontja, hogy az alperes kártérítési felelősségét a kiadás időpontjában rendelkezésre álló iratok alapján kell megvizsgálni. A határozat hiányosságai és jogellenessége egyértelmű. A határozat tényként említi meg, hogy **E.M.** szabályos adásvételi szerződéssel vásárolta meg a gépkocsit. Az autókereskedés a soha nem látott szerződés mellé csatolta a korábban felperes által készített megbízási szerződést is. A határozat nem említi, hogy ez a szerződés határozott idejű volt, és 1997. október 30-án lejárt. A határozat nem utal szóbeli meghatalmazásra, amivel az ügyészség a jelen perhez kapcsolódó büntetőeljárás során érvelt. A határozat indokolása szerint a **B. Kft.** által elkövetett adásvételi, átírási, értékesítési szabálytalanságok elbírálása nem a nyomozó hatóság feladata, e tekintetben a polgári jogi szabályok az irányadók. Ez a jogi, a polgári és büntetőjog alapvető szabályainak ismeretének hiányára utal. Az alperes polgári jogi bíróságnak érezve magát, minden alap és tény nélkül megállapította, hogy **E.M.** a gépkocsit kereskedelmi forgalomban jóhiszeműen vásárolta meg, ennek alapján arra tulajdonjogot szerzett. A nyomozó hatóság hatáskörét túllépve hozott a tulajdonjogra vonatkozó határozatot. **E.M.** a gépkocsi tulajdonjogát alperesi gondatlanság nélkül nem szerezhette meg, mert nevezett a közte és a felperes között keletkezett szerződéssel nem rendelkezett. Később azt állította, hogy a gépkocsit a **B. Kft.**-től vásárolta, erre vonatkozóan azonban szerződést bemutatni nem tudott. Jóhiszemű vevő nem lehetett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint mind a jogellenesség, mind a felróhatóság hiányzik. A nyomozóhatóság, amikor az eljárás megszüntetéséről döntött, köteles volt a kiadásról rendelkezni, és úgy értékelte a rendelkezésre álló iratokat, hogy **E.M.** a tulajdonos, így a kiadást neki rendelte el.

A felperes fellebbezése folytán az elsőfokú ítéletnek nem volt jogerőre emelkedett rendelkezése ( Pp. 228. § (4) bekezdés ), ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet teljes egészében bírálta felül.

A felperes fellebbezése a következők szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló előzményi iratok alapján a tényállást helyesen állapította meg.

A perben releváns körülménynek a másodfokú bíróság azt tartotta, hogy amikor **E.M.** észlelte, hogy az általa szerződéssel megvásárolt gépkocsit ismeretlen személyek kinyitják és elhajtának vele, lopás miatt feljelentést tett. Szemben a felperes keresetlevelében írtakkal nevezett nem állította, hogy a járművet a felperestől vette volna, annyit adott elő, hogy 1997. november 14-én vette meg, és a feljelentés szerint az adásvételi szerződést mellékelte. Az, hogy a körözést elrendelő irat ilyen utalást tartalmaz, nem jelenti, hogy nevezett nyilatkozta volna. A 2008. november 26-i meghallgatásakor - vagyis amikor a felperest igazoltatták, a járművet tőle lefoglalták - egyértelműen azt adta elő, hogy a gépkocsit a **B. Kft.**-től vette. A jármű lefoglalása **E.M.** által lopás büntette miatt ismeretlen személy ellen indított nyomozás keretében történt. A felperest ebben az ügyben 1998. július 8. napján gyanúsítottként hallgatták ki. A Fővárosi Főügyészség 1998. július 15. napján a gyanúsított felelősségre vonás miatti felperesi panaszt elutasította. Amikor tehát az alperes a lefoglalást megszüntette, a felperes a nyomozás egyik gyanúsítottja volt.

A felperes maga sem tagadta, sőt állította, hogy a gépkocsit értékesíteni akarta, és saját eredménytelen próbálkozása után ilyen céllal bízta meg **B.Zs.**. E megbízási szerződés megkötésétől kezdődő időre vonatkozóan a felperes előadását alátámasztó bizonyítékok hitelessége folyamatosan gyengült, és erősödött a **B.Zs.** által előadottak alátámasztottsága, vagyis hogy a felperes a gépkocsit értékesíteni akarta, ezzel nevezettet megbízta, a gépkocsit ennek érdekében átadta, és e megbízási láncolatában került sor a **B. Kft.** közreműködése melletti értékesítésre **E.M.** részére.

A jelen ügyben még irányadó a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény ( Be. ) 102. § (1) bekezdése kimondja, hogy a lefoglalást meg kell szüntetni, mielőtt arra az eljárás érdekében nincs szükség. E § (2) bekezdése értelmében a lefoglalás megszüntetése esetén a lefoglalt dolgot annak kell visszaadni, akitől lefoglalták; a terheltnek, illetőleg annak, aki azt tőle átvette, azonban csak akkor lehet kiadni, ha kiadása iránt más nem jelentett be alaposnak látszó igényt, vagy ilyen igény az eljárás adataiból nem tűnik ki. Az utóbbi esetben a dolgot annak kell kiadni, aki a tulajdonjogát kétséget kizáró módon igazolta.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a Be. 102. § (2) bekezdése folytán a jármű a lefoglalás megszüntetése után a felperes részére nem volt kiadható, mert ő volt az ügy egyik terheltje. Ezzel szemben **E.M.** a büntetőeljárás során mindvégig tanú ( sértett ) pozíciójában volt, és erre az időre lefolytatott tanúbizonyítás alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy nevezett a **B. Kft.**-vel megkötött szerződés alapján a járműre tulajdonjogot formált. Nem sértette meg az alperes a reá irányadó jogszabályt, amikor a lefoglalás

megszüntetése után a járművet nem a felperesnek, hanem **E.M.**-nak adta ki, és ezt a döntését a panasz jogorvoslatot elbíráló Fővárosi Főügyészség NF. 303/1998/9. számú határozatával megerősítette. Az alperes terhére nem állapítható meg a jogszabály téves értelmezésén, alkalmazásán alapuló hiba, jogellenes magatartás, amikor a rendelkezésére álló adatok alapján arra a következtetésre jutott, hogy **E.M.** kereskedelmi forgalomban jóhiszeműen tulajdonjogot szerzett, és erre tekintettel nevezett részére rendelte kiadni a lefoglalt járművet. Ezt az értelmezést megerősítette utóbb a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 5. P. XIX. 22.290/2005/13. számú ítélete, ami szemben a felperes álláspontjával nem az alperes által a kiadás tárgyában meghozott határozaton alapult, hanem az ügyben keletkezett szerződéseken.

Habár kétségtelenül bizonyos határozatok ( így a lefoglalás megszüntetéséről szóló is ) tartalmaznak utalást arra, hogy **E.M.** tulajdonjogot szerzett a perrel érintett járművön, a lefoglalás megszüntetéséről szóló határozat valós helyzet szerint a tulajdonszerzés kérdésében nem döntött, nem dönthetett, a kiadás ténye sem döntött arról, hogy a gépkocsin ki szerzett tulajdont.

A jármű átírásával kapcsolatos felperesi érvelésre pedig az az irányadó, hogy amikor **E.M.** 1998. november 11. napján a jármű átírását kérte, az alperes 1998. augusztus 18. napján kelt lefoglalást megszüntető és kiadást elrendelő határozata, az azzal szembeni panaszt elutasító a Fővárosi Főügyészségtől származó NF. 303/1998/9. számú határozat mellett rendelkezésre állt a **B. Kft.**-vel megkötött 1997. november 14-i keltezésű adásvételi szerződés is.

Az alperes a lefoglalás megszüntetése és a jármű kiadása során a reá irányadó jogszabályt nem sértette meg, jogellenes magatartás hiányában kártérítési felelőssége ( Ptk. 339. § (1) bekezdése ) nem állapítható meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban pervesztes felperes a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes képviselőjével felmerült jogtanácsosi munkadíjat ( Pp. 75. § (2) bekezdés ) megtéríteni. A felperes számára biztosított költségmentességet a másodfokú bíróság megvonta ( 9. Pf. 20.856/2009/5. ), ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. ( VI. 26. ) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében köteles megfizetni.

, 2009. november 12.

**Dr. Tölg-Molnár László sk.**  
a tanács elnöke

**Dr. Madarász Anna sk.**

**Dr. Hóbl Katalin sk.**

előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül: